

Indiánt BETSBÖL Szeredán 4. April. 1787.

Mégis elegyefek a' hírek.

Mint hogy a' Magyar országi sónak hordása a' jelen-
 Való időben sokkal többbe kerül, mint ennekelöt-
 te; elvégezte ő Felsege, hogy ennekutánna minden
 máfa só 4 krajtzárral, első Aprilistől fogva, drágább
 létszen. Budán. 14. Már. 1787. — Ha valakinek a' F. Ts.
 és Királyi örökös Birodalmokban jószágga, és valamelly
 bizonyos jövedelme vagyon, ki az ő Felsege Birodalmán
 kívül, minden F. Ts. és Királyi szolgálat nélkül költiel-
 ezeket; kettos adót fog fizetni a' maga jószágától és jöve-
 delmétől. — Mivel minden Prélátusoknak és szerzeti
 rendeknek magok bizonyos fizetések létszen; ezek-
 nek minden eddig volt jószágaik elvétetvén, azok-
 nak jövedelmek az Ekklesia közönséges pénz-tárjába
 tétetik. — Az edgyesült Magyar Kantzellária fő
 Kantzelláriusának Gróf Pálfi Károly Úr ő Excellen-
 zsiájának esztendei fizetése 20 ezer forint; a' más
 két V. Kantzellárius Uraknak u. m. Gróf Májlát,

és R. Sz. B. Gróf *Teleki Sámuel* Úr ő Excellentiájának tiz tiz ezer forint. — Ezen tökéletes hívségű kedves Jobbágát, t. i. *Pálfi Károly* Úr ő Excellentiáját Hertzegi méltósággal kínálja vala nem régiben a' Monárkha; ki a' maga Urának kegyeimeségét megköszönvén, ezt felelé; Felséges Uram! inkább szívetek úgy meghalni mint régi Gróf, hogy sem új Hertzeg, és így, mint eredeti természetű szívető jó fa, nem akará, hogy más ág oltassék régi törökébe. — Ezen fő Méltóságnak Udvari Mesterét *Kállot* Urat F. Udvari Kontralorsággal kínálja vala nem régiben a' Monárkha; ki minekutánna ő Felségének kegyelmességét egész jobbági alázatossággal megköszönte volna, azon instálá a' Monárkát, hogy engedné-meg néki azon ő mostani jó Urának, kinek eddig kenyerét ette, szolgálatjában meghalni, mely hívségén ezen hívszolgának eltsudálkozván ő Felsége, megdítseré. Nem hagyta a' Grófnak ezen hívséges szolgát jutalom nélkül; mert a' maga jószágában fő Tanácsos gazdává tévén, esztendei fizetésül 4 ezer forintot rendelt számára, két Leányainak pedig három három száz forintokat. — Bétsben az idén 600 személyeket ütött-meg a' gutta, kik többnyire mind életben vagynak, de testeknek félrésztől oly erőtlen érzéketlenség fogta, hogy azt alig bírhatták. — Edgyéb uralkodó nyavalyánk, a' most di ragadó pestisen kívül, most semmi nintsen; de ez annyira uralkodik, közöttünk, kivált a' piros nép között; (már most nem fejér nép, mióta mindennek pirosra festik a' ripatyost) kik inkább a' rósa, mintsem az Isten képére szívetek volna teremtetni, hogy minyájan edgy Ispotályban láttatnak heverni a' honnan — Tegnap előtt edgy Kisafszonyon edgy Vendégfogados hirtelen nyavallyájú Leányan

a' kinek első tekintetreis rósák láttatnak vala húllani
órtzájáról, három izben vágván erct a' Borbély;
minekutánna edgy tsep vérét sem vehették volna;
mint edgy legszebb rósa szál, úgy plántáltaték a'
fárga halál veteményes kertébe. — Ama, már a'
mi Leveleinkbenis mindenek előtt esméretes Bétsi
Prédikáló Piárista Pap T. *Vizer* Úr, ki már a' múlt
esztendőben az idevaló Kárdinális Úrtól hivatalára
nézve, a' maga prédikációjáért felfüggesztetett vala;
most ezen Kárdinális Hertzeg *Migázi* Úr előtt
olly betsületben vagyon, hogy ottan ottan a' maga
asztalához hívni méltóztatja. — Ez előtt 3 eszten-
dökkel *Neograd* Vármegyébe a' fejem mivelés bé-
vitettvén, az erre való vigyázás *Boditzki* névű
tehetős és okos emberre bízott vala. Ezen Férjfi,
a' fok akadályok közöttis annyira vitte a' dolgot,
hogy már most ezen Vármegyében 7 ezer élő sze-
derjénál több találtatik. Hogy ezen mivedelmet
még jobban elő mozdíthassa, ennek előtte edgyne-
hány hetekkel olly mesterséges találmányt alított-fel
Lofontzon, mellyen a' fejem legjobb móddal legom-
bojttathatik, és már mioltától fogva az ő Felsege
költségén edgynehány magyar Leánykák ezt mivel-
ni megtanúlták; sokan mennek ezeknek nézésekre.
Legközelebb, ezen fejmet közönséges rámára fogják
vonni; mellyről akkor többet. — Magyar ország-
nak bizonyos részeiben, a' pálinka főzés mindenekre
nézve, kemény büntetés alatt megtiltatott: — A'
Kereskedőknek tudokra adatik, hogy *Székes-Fejér-
vár* Várcsában a' *Posztó Ványaloknál*, a' magyar
Országai petsét (tzimer) alatt kulömb kulömb féle
posztók találtatnak. — A' F. Monárkha a' *Moldvá-
ban* és *Sléfiában* lévő *Reformátusoknak* a' két Ma-
gyar Hazában lejendő alamisna gyűjtést kegyelmese-
meg-

megengedte. — Kik a' Hízába Oláh és Spanyol juhokat kívánnak béhozni, jó passus mellett, azoknak vámoltatások elengedtetik. — A' Toskánai nagy Hertzegnek *Leopóldnak* edgyik Hertzeg fia a' Pruzszus Király Leányával *Friderikával* házassági szövetségbe lépendő, mellynek tökéletes igazságát a' Német Országi Levelekis bizonyítják. Itt a' Pruzszus Hertzeg Kisasszony' Római Császárnéval létele históriájának magyarázatja. E' szerént a' két fejű Sas az edgy fejű Sással öfzve párosodván, talám még három fejű Sasis léfzen valahára. — Tréfáloznak-é, vagy bolondoznak? a' Lengyel országi hírek azt mondják: hogy a' Lengyel Király a' maga Koronáját letévén; a' mi vóit kedves Helytartónk a' *Szaksz-Tesseni Albert* Hertzeg fogja fejébe tenni; és a' mostani Lengyel Király 3 Millio ezrtendeig való fizetéssel életének további részét Párisban fogná végzeni. — Ugyan a' Lengyel országi hírek tsufolodva nevetnek minket, kik azt gondoljuk, hogy a' Muszka Császárné tsak szándékoznékis magát Kersónélusban, vagy akár hóltis máfut megkoronáztatni. Más tzel van itten; tsak ne ellenkeznék ezzel, a' mit edgy más Levélből olvasunk, hogy t. i. az Európai örökös békefégen edgy feláldozhatatlan bogat kívánnának, a' meghólt *Versénes* régi jóvoslása szerént, kötni; és hogy minden Európai nagyobb Hatalmasságoknak hadi erejek tsak 100 ezer, belső tsendességet örző fegyveres népre szállíttatnék. — A' közönséges Levelek szerént, a' Muszka Császárnénak a' Római Papától nem fok idő múlva lejendő meglátogatása eltökélt szándéka ö Szentségének; és azt írják, hogy ezen öfzve jöveletek *Rigánál* fogna megadni. — Angliában a' nagyobb parókájú Papok azt

azt az útat kezdték dolgozni, mellyszerént az egész Országban a' Papok' jövedelme edgyaránt osztattat, van fel, nem tsak az Ur Szözlőjének munkáisi között volt szent kenyér-irigység töröltesék-el, hanem effelett a' soványabb réten legelő nyájaknak is olly Leiki Pásztorok lehessen, mint a' leg-gazdagabbaknak. Ezen Tzélnek ki-dolgozott módja már a' Parlamentumnak beadatott; ezután válikel, mit fog a' Parlamentum ez eránt végezni. — Azt erősítik a' Londoni hírek, hogy az Amérikanak új Anglia nevet viselő részének *Kambridge* nevű várofsában lévő Univerfitásban a' *Béza* könyvét, a' maga régi formájában nyomtatják. — Nem régiben a' *Toskánai* Minisztérium Titoknakját Gróf *Granni* Urat, a' Pápa parantsolatjára, magához hivatván a' Kardinális, minekutánna azon panaszolkodott volna, hogy a' Florentzini Ujsáíró a' Római Udvar ellen, minden tartozkodás nélkül mindent hazudozna és közönségesse tenne; elégtételt kíván vala ez ellen magának; mellyre a' Gróf azt felelé; E' nem minisztériumi, hanem az újsáírók Törvény székét illeti; én ezekkel a' fok élű fegyverekkel perbe szállani nem akarok. — Edgy *Koppenhágai* Lakos olly okos újjonan ki-gondolt fonó eszközt talált-fel, mellynek kerekei ha több személlyektől hajtának, az egész Országot el-tartja fonással. Ezen Mesterségre a' mi eleven *Ma-chinájinknak* is szükségek volna, hogy fonaléc másu-vá ne szorúlnánk; de már ezeknek tuköris kék a' kerék mellé, hogy láthatnák fonaljuk' nyúlását. — Napról napra tökéletesebbedik a' világ, és az em-beri elme külömb külömb féle hasznos dolgokat ta-lál fel. Minekutánna a' földiszén, vagy a' mint má-sok hívják, gyantás és bűdösköves földel való hasz-nos tüzelés feltaláltatott; már most azt-is utánna ta-láltak,

lálták, hogy ezen földnek a' tüzelésre alkalmatlanabb részéből Olajt tsinálnak, mellyel ha a' Sedyt megkenik, alkalmatlanná lesz a' gyúlladásra, és az épületeket a' tüztől meg-óltalmazza. —

Háború és békeiség — edgyikfe bizonyos.

A' *Márs* mezején irgalmatlan indulatokkal dühösködni kívánó háború fiainak-é, vagy az embert szerető és annak ártatlanúl kiontott véréből irtozó örökös békeiség szeretőink hizelkedjünk? nem tudjuk. Ha az Európai igaz emberi érzékenységekkel bíró józan gondolkozású Fejedelmek czéljára tekintünk, örökös békeiséget szemlélünk; ha a' két Tsászári Udvaroknak a' Törökkel való környüállásait gondolóra veszzük, trombita, dobzó, és ágyú zengélek rettentik füleinket. Hogy a' Török Kersonésus felé 30 ezer fegyveres népet útnak indított, és hogy még meg annyi a' minden órán való indulásra lábújhegyen áll, már abban senki sem kételkedik. Natoliának *Sinapt* nevű várofsánál és kikötő-helyénél, a' Fekete-tengeren minden tengeri hadi-ereje öfzve-gyűlt, és nem régiben a' F. Muszka Tsászárnénak, a' maga Konstantzinápolyban mulatozó követje *Sergio Ur* által tett azon kívánságára, hogy *Befsarábiát*, melly hajdan Krimióhoz tartozott, adná által, boszszúságos rántzokba szedett-homlokkal azt felelé a' *Sültán*: köszönyé-meg, ha Krimiót tovább Muszka hatalom alatt lenni engedem, és a' Muszka Követnek *Sergio Urnakis* azonnal tudtára adatá, hogy tovább Konstantzinápolyban magát meg ne mutatná; mert kulomben roszszúl lenne dolga. Edgy szóval: a' Török, már régtől fogva, bizonyos Európai Udvar által sajdítván a' két Tsászári Udvarokban elle-

ne tett tzeált, egész hadi erejével készűl a' *Márs* áldozatjára, és már *Afiába-is* 24 Vezéri követeket küldött; kik ezen áldozatra az ott lévő *szilaj tulko-* katis rendbe szedvén, megbizonyítta, hogy ő légyen az, a' kitől Európában senki sem fél, és a' kinek a' *Muszka* még eddig egyedűlis mindég kifutta az orrát. Hogy ezen, mind eddig számba se vett, hírnek szele nem fuvatlan indűlt légyen, bizonyítja azon nem régiben *Bétsbe* érkezett *Frantzia Követ*, ki az itten múlatozó *Frantzia Követnek*, és az a' *Status Kantzellarius*, *Hertzeg Kaunitz* Úrnak olly petsétes Levelet ada által, mellyben a' mi *F. Monárkhánk* arra kérettetik vala, hogy a' *Török Udvar* a' *Muszka Udvar* felettébb való kívánsága ellen általmazná. Ezen *Párisi Követ*, *Bétsbe* hozott Leveleinek megadása után, edgy más 'Sebében lévő, és a' *Muszka Tsászárnénak* szolló Levéllel, jól megfeáltván, *Kiov* felé indűla, és már most az ezekből következő híreket nagy ohajtással várjuk. — Mind ezeknek így létek után-is, hogy a' mi *F. Urunk* ezen hónapnak 10-dikén *Kiov* felé (nem mérjük mondani: *Kerfonésus*: mert még csak itt a' *Tsászárné*, és hogy tovább mennyen bizonylalan) minden bizonnal indűlandó légyen, azt a' *N. M. Testorzó* vitézeknek tett tegnapelotti rendelés bizonyítja. — Hogy a' *Lengyel Királyis* a' *Nagy Katharinát* *Kiovban* *Udvarollya*, már a' mindenekelett tudva lévő dolog. Ezen *Királynak* minden uti készűletei között legnevezetésebbnek mondják edgy *Briliántokkal* *kírákott* *Lengyel dolmánya* gallerát, melly 30 ezer aran-nyokban került. A' *Királynak* elmenetele előtt, (azt írják a' *Varsoviai* hírek) a' *Pápa* ottan múlatozó *Nunciusa* jelenté a' *Királynak*, hogy ő a' maga *Udvarától* edgy *Bullát* kapott légyen; melly ezt a'

Köny-

Könyvet: *Mi a' Pápa?* átok alá vetette, és hogy olly szándékkal volna, hogy ezt a' Páspokokkal közölje. A' Király a' Nunciussnak ezen jelentését szívesen fogadván, leg-ottan jelenté a' Nunciussnak, hogy neki minden böjti napokon húst enni, és minden tilalmas könyveket olvashatni kérjen engedelmet Romából. — Hogy a' levegő megne romoljon, és hogy a' betegek annál jobb móddal gyógyítrathassanak, az a' híre, hogy azt a' szörnyű épületet, a' Bétsi betegek' közönséges házát ki-fognák urasítani; az egész *Lázári* terget több helyekre osztani, és azon nagy Épületet a' 'Sidok számára alkalmaztatni, hól minden Bétsben lévő *Izraéliták* kénteleníttetnének edgyütt lakni. — Erdélybol Tordáról tudósítatunk, hogy itten a' só-vágó Aknátol fogva egész Károly - Fejérvárig, hól a' sót a' Marosvizére szokták tenni, kitöltött út készítettett; melly a' maga jóltévő Urának nevét kívánván viselni, közönségesen Tsásfár uttyának nevezteték. Ezen kétfzeres szereztséden kis Hazában a' télenis igen sok gyilkosságok és ragadozások mentenek ugyan végben; mindazonáltal a' közönséges tsendefiség uralkodik. — A' múlt Szombaton 12 órakor a' F. Monárkha Hertzeg *Lichtenstainnal*, Feldmarsal *Lascival* és sok Hertzegi Dámákkal éppen akkor érkezék a' mi Typográphiánkba (a' süketek és Némák próbája lévén) midön a' mi Hibás *Kurirunk* másodiksor nyomtattatik vala; mellyből edgyet még a' Hertzeg Dámákis magokkal elvivének, és a' F. Monárkha az első lapot maga elolvása. — A' XXVI-dik Kurir itt van meg jóbbítva; jó lesz az első folytásnak.